

Kaikkien hankkeiden on myönteisen päätöksen saadakseen täytettävä kaikki pakolliset kriteerit, lisäkriteereistä vähintään 4 pistettä ja lisäksi hankekohtaisista kriteereistä vähintään 2 pistettä

	Pakolliset kriteerit	0	1	2	3	Maksimipistemäärä 13	Asteikon selite	Tarkempi kuvaus
1	on hanketoimintaa säätelevien lakien, asetusten ja linjausten mukainen					0-1		
2	on Ylä-Savon Veturin Täyttä höyryä! -strategian mukainen							
	a) Luovat ja toimivat yhteisöt					0-1		
	b) Menestyvä ja uudistuva yrittäjyys					0-1		
	c) Osaavat ja osallistuvat nuoret					0-1		
3	on tarpeellinen					0-3	Suunnitelmassa toimenpiteen tarpeellisuus alueelle ja/tai kohderyhmälle on osoitettu konkreettisesti. (Osa-aikaisen yrittäjän kokeilu esim. oman liiketoiminnan aloittamiseksi on perusteltu.) 3 pistettä: vastaa erinomaisesti 2 pistettä: vastaa kohtalaisesti 1 piste: vastaa heikosti 0 pistettä: ei vastaa	Tarve tai idea on lähtöisin paikallisilta asukkailta tai toimijoilta. Tarvelähtöisyys on kuvattu hankesuunnitelmassa.
4	on toteutettavissa ja realistinen tavoitteiltaan ja kustannuksiltaan					0-3	Suunnitelma on hyvin perusteltu ja valmisteltu: toteutussuunnitelma ja -vaihtoehdot vastaavat toimenpiteelle ja sen toteutustavalle asetettuja tavoitteita. Toteutusvastuut on määritelty selkeästi. 3 pistettä: vastaa erinomaisesti 2 pistettä: vastaa kohtalaisesti 1 piste: vastaa heikosti 0 pistettä: ei vastaa	Arvioidaan suhteessa haettuja kustannuksia hankesuunnitelman tavoitteisiin, tuloksiin ja vaikutuksiin (pitkän tähtäimen vaikuttavuuteen)
5	Toteuttajalla on riittävät resurssit ja osaaminen toimenpiteen toteuttamiseksi					0-3	Suunnitelmassa on osoitettu toteuttajan sitoutuminen toimenpiteeseen sekä käytettävissä olevien taloudellisten ja ajallisten resurssien sekä tieto-taito-osaamisen riittävyys. 3 pistettä: vastaa erinomaisesti 2 pistettä: vastaa kohtalaisesti 1 piste: vastaa heikosti 0 pistettä: ei vastaa	

Lisäkritterit													
	Toimenpide..	0	1	2	3	Maksimipistemä ärä 13	Asteikon selite	Tarkempi kuvaus	Esimerkit				
1	toteuttaa läpileikkaavaa teemaa:												
	a) Yhdessä tekeminen					0-2	skaala 0-2: 0= ei toteuta; 1= toteutuu jossain määrin; 2=toteutuu	Yhteistyöstä on aidosti sovittu ja yhdessä tekeminen on kuvattu suunnitelmassa. Yhteistyö on laajaa, sektorirajat ja kunta-/maakunta-/maarakajat ylittävää. Suunnitelmasta ilmenee kunkin osapuolen toiminta ja vastuut. Suunnitelma tähtää pysyvään yhteistyöhön.					
	b) Ilmasto- ja ympäristövastuullisuus					0-2	skaala 0-2: 0= ei toteuta; 1= toteutuu jossain määrin; 2=toteutuu	Toimenpiteen tavoitteena ympäristövaikutusten näkökulmasta on: - vähentää negatiivisia tai edistää positiivisia ympäristövaikutuksia - syrjäyttää fossiilisia polttoaineita - edistää uusiutuvien ja ympäristöystävällisten aineiden tai materiaalien käyttöä - käyttää soveltuvin osin hiilineutraaleja ja/tai hiiltä sitovia rakennusmateriaaleja - tuottaa/hyödyntää energiatehokkaita ratkaisuja (esim. rakennus- ja logistiikkaratkaisut)	uusiutuvan energian tuotanto / uusiutuvan energian käyttö / lähiruoka, lyhyet jakeluketjut / kestävät ja terveelliset elintarvikkeet / parhaan käytettävissä olevan tekniikan (BAT) mahdollisuuksien hyödyntäminen / uuden ja tehokkaamman teknologian käyttöön ottaminen / tuotannontekijöiden tehokas hyödyntäminen / käytetyt koneet ja laitteet / toteutus alan viimeisintä kehitystä vastaavasti / energiatehokkuus / materiaalitehokkuus / resurssitehokkuus/ veden tehokas käyttö/ energian säästö / vähähiiliset ratkaisut / ympäristövaikutuksia lieventävät ratkaisut / tuotantomenetelmän muuttaminen kestävämpään suuntaan / olemassa olevien rakennusten hyödyntäminen yritystoiminnassa (kiertotalous) / tuki auttaa omaksumaan muutoksia ja selviytymään rajoitteista / maaseudun resurssien älykäs käyttö bio- ja kiertotaloudessa / ympäristöystävälliset tuotteet ja palvelut / ympäristömerkinnät ja sertifikaatit / puurakentaminen (hiilen sitominen)				
2	edistää kestävän kehityksen periaatteiden tavoitteita					0-3	Toimenpide edistää kestävän kehityksen tavoitteita / Toimenpiteen ominaisuudet ja sille asetetut tavoitteet tukevat ekologisista, taloudellisista, sosiaalista sekä kulttuurista kestävyyttä 3 pistettä: erinomaisesti (3-4 osa-aluetta = ts. kokonaiskestävyys) 2 pistettä: kohtalaisesti (2 osa-aluetta) 1 pistettä: heikosti (1 osa-alue) 0 pistettä: Toimenpiteellä ei ole odotettavissa vaikutuksia kestävän kehityksen tavoitteisiin	Ekologinen = luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä luontoa ja ympäristöä pilaavien toimien vähentämistä. Taloudellinen = tasapainoista taloudellisen kasvua, johon ei sisälly velkaantumista tai varantojen hävittämistä. Sen pyrkimyksenä on tuottaa sekä tarjota tavarat ja palvelut maailmanlaajuisesti siten, etteivät talouden perustana olevat ekosysteempipalvelut vaaraannu. Sosiaalinen = väestön yleistä hyvinvointia. Siinä kiinnitetään huomiota työllisyyteen, syrjäytymisen ehkäisyyn, ihmisten väliseen tasa-arvoon, viihtyisään elinympäristöön ja yhteisöjen sosiaaliseen toimivuuteen. Kulttuurinen = sekä luovuuden että kulttuurisen moninaisuuden huomioimista. Se on oman kulttuurin, mutta myös muiden erilaisten kulttuurien olemassaolon sekä erilaisuuden kunnioitusta ja hyväksymistä. Huomioi myös kulttuuriperinnön vaalimisen ja eteenpäin välittämisen.					
3	kohdistuu harvaanasutulle tai ydinmaaseudulle					0-3	Toimenpide hyödyttää / kohdentuu 3 pistettä: harvaan asutulle maaseudulle = vastaa erinomaisesti 2 pistettä: ydinmaaseudulle = vastaa hyvin 1 pistettä: kaupungin läheiselle maaseudulle = vastaa kohtalaisesti 0 piste: kaupunkialueelle = vastaa heikosti						
4	edistää luovia palveluja tai luovia tuotteita ja kulttuuria					0-1		Luovat alat toimivat taiteen, kulttuurin ja innovaatiotoiminnan leikkauspisteissä ja tuottavat elämyksiä, taidetta, palveluita ja tuotteita, jotka lisäävät elämän laatua sekä taloudellista menestystä. Alan osaajille on ominaista esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen, tuotteiden valmistus ja kädentaidot sekä yritystoiminta. Luovat sisällöt : monistettavat tuotteet, joiden jakelukanavat ovat pääosin digitaalisessa ympäristössä. Luovat palvelut :luovan osaamisen hyödyntäminen muilla toimialoilla. Luovaa osaamista tarjoavien palveluiden merkitys on sen asiakkaalleen tuomassa lisäarvossa ja kilpailukyvyyn kasvattamisessa. Luovat tuotteet ja kulttuuri : liiketoimintaa, joka sisältää eri kohderyhmille suunnatut palvelut, esitykset, tapahtumat ja elämykset. Näille on tyypillistä lisätä alueen elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta sekä rakentaa identiteettiä tai brändiä, jolla on merkitystä esim. matkailun kannalta.					
5	edistää alueen matkailua tai vetovoimaisuutta					0-1		Toteuttaa lisämi ja tienoot-matkailuorganisaation tavoitteita ja vastaa niin seudun kuin maakunnallisen matkailustrategian tavoitteisiin.					
6	Toimenpiteen toteuttaa uusi hakija					0-1		Uusi hakija= ei ole saanut rahoitusta kuluvalle tai edellisellä rahoituskaudella 2014-2022					

	Hanketyyppikohtaiset kriteerit					Asteikon selite	Tarkempi kuvaus	Esimerkit
	Yleishyödylliset hankkeet Toimenpide..	0	1	2	3	Maksimipistemä ära 14		
1	edistää Älykkäät kylät - teemakokonaisuutta /toimenpiteitä					0-3	Toimenpide edistää paikallisen ja alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman strategian ja tavoitteiden toteutumista 3 pistettä: erinomaisesti 2 pistettä: kohtalaisesti 1 piste: heikosti 0 pistettä: Toimenpide ei täytä Älykäs kylä-toimenpiteen tavoitteita	Älykäs kylä= kylä tai laajempi alue tai yhteisö, joka tarkastelee asioita paikallisten vahvuuksien kautta parantaakseen toiminta- ja mukautumiskykyään vastaamaan yhteiseen haasteeseen: Toimenpide panostaa nokkeiin paikallisiin tulokulmiin esimerkiksi sosiaalisen tai ekologisen kestävyyyden parantamisessa, digitalisaatioon perustuvissa kokeiluissa, tai esim. yhteistyötoimet ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen. Älykäs kylä-hanke vastaa laajassa yhteistyössä paikalliseen tai seudulliseen isompaan haasteeseen. - Paikalliset ideat ja uudet toimintamallit - toimijoiden välinen/rajat ylittävä yhteistyö - Palveluiden lisääntyminen ja paikallisen tarjonnan monipuolistuminen. Yhteisöllisyys: Oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, ylisukupolvisuus Ympäristöratkaisut ja -vastuullisuus; Kestävä kehitys, Kestävät energia- ja rakennusratkaisut, Yhteiskäyttö, Kestävä liikkuminen, Kestävät ja älykkäät ruokaratkaisut, Vastuullinen tapahtumajärjestely Digitaalisuus
2	edistää harrastus-tai virkistystoimintaa					0-1		Lisää uutta harrastus-/virkistystoimintaa tai laajentaa merkittävästi olemassa olevaa toimintaa.
3	lisää elinympäristön viihtyisyyttä					0-1		Perinnemaiseman ylläpito ja kunnostus, kylänraittien siistiminen ja yleisilme, maisemapellot ja uusniityt, rakennelmien ja rakennusten ulkoasujen kunnostus ja tason parannus.
4	edistää kv-yhteistyötä, (koti)kansainvälistymistä, kotoutumista					0-1		Kotikansainvälistyminen on kansainvälisen kokemuksen, kielitaidon ja kulttuurien tuntemuksen hankkimista kotimaassa ilman matkustamista.
5	edistää asukkaiden osallisuutta					0-1	Asukkaan osallistumisen eri muotoja voidaan luokitella seuraavasti: tieto-osallisuus, suunnitteluosallisuus, päätöksenteko-osallisuus ja toimintaosallisuus. Osallisuutta voi olla eri tasoilla: Omassa elämässä, yhteisöissä sekä vaikuttamista prosesseissa. Mahdollisuus yhdessä tekemiseen; mahdollisuus päästä nauttimaan yhteisestä hyvästä ja osallistua yhteisen hyvän tuottamiseen ja jakamiseen. Yhteinen hyvä on toimintaa ja arvoja, josta seuraa arvostusta, kiitosta ja yhteyksiä muihin ihmisiin. Osallisuus lisää sosiaalista pääomaa.	Vaikuttamismahdollisuudet oman elämän kulkuun, itselle tärkeään ryhmään tai yhteisöön kuuluminen, oman elinympäristön asioihin vaikuttaminen, vastuun jakamista ja mukanaoloa päätöksenteossa. Osallisuus näkyy konkreettisina tekoina ja tapana toimia toisten kanssa luoden yhteisöllisyyttä. Osallisuus voi olla suunnittelua, keskustelua, toimintaa tai yhdessäoloa
6	lisää kohteen käyttöä					0-1		Investointihankkeet
7	lisää kohderyhmän osaamista					0-1		Hankkeet, joissa tavoitteena osaamisen lisääminen, esim. yritysryhmät, tiedonvälitys, koulutusta tai työpajatyöskentelyä, sparrausta, opintomatkoja sis.hankkeet
8	villi kortti					0-1	1 piste: toimenpiteessä on erityistä kipinätekijää. 0 pistettä: toimenpiteessä ei ole erityistä kipinätekijää.	Kipinätekijä on jotain erityistä, jossa on erityisarvoa tai lisäarvoa tuottavaa uutuutta.
9	Hankesuunnitelmassa näkyy nuorten ääni					0-1	Nuori=alle 29 v	Nuoret ovat olleet mukana valmistelemassa suunnitelmaa tai sen osiota esim. osallistuneet tarvekyselyyn suunnitelmavaiheessa.
10	Hankesuunnitelmaan on kirjattu tuloksia ja vaikutuksia					0-3	Toimenpide edistää sisällöltään suunnitelmassa esitettyjä tavoitteita ja on vaikuttava. Tavoitteet, menetelmät, kohderyhmä ja sen tarpeet on analysoitu ja toiminta on johdonmukaista. Toimenpiteen tuloksena syntyy muutosta. 3 pistettä: erinomaisesti 2 pistettä: kohtalaisesti 1 piste: heikosti 0 pistettä: Toimenpide ei edistä eikä tuota muutosta hakijan nykytilanteeseen. Toimenpiteestä ei ole odotettavissa todellisia vaikutuksia tai lisäarvoa hakijan toimintaan.	